

A Sy Kılıcı
1. Numaralı Askeri Mahk.
ESAS No: 1984/381

23 Ar. '85

Sayın Yargıç,

Burada bize yöneltilen, Sıkıyönetim Komutanının yasaklarına aykırı olarak bir bildiri yayımlama suçlamasını, daha İlk Tahkikat safhasında verilen sanık ifadeleri, hukukun, yeteri kadar karşılamış bulunmaktadır. Özellikle, Prof. İlhan Tekeli'nin ve Avukat Halit Çelenk'in o aşamada söylediklerine aynen katılıyor ve savcının, yapılan bütün açıklamalara karşın, iddianamesinde ısrar edebilmesini hayretle karşılıyorum. Herhalde savcılık makamı, yasal durum ne olursa olsun, kendi ödevinin sanıkları suçlamak olduğu kanısındadır. Ben ise, devletin ileri gelenlerine verdiğimiz dilekçeden ötürü, mahkemenizin bizleri suçlu bulmayarak beraat ettireceğine güveniyordum; ^{ancak} ~~ve~~ kişisel savunmam olarak, bu dilekçeyi niçin hazırladığımızla ilgili birkaç şey söylemek istiyorum.

Bizler, çeşitli mesleklerde, bilim ve sanat alanlarında çalışan insanlarız. Ortak özelliğimiz, içinde yaşadığımız toplumun nereden geldiği, nereye gittiği konusunda düşünmeye ~~çalışmaya~~ önem vermemiz. Düşünmek, düşünebilen her insanın hakkıdır. Düşünce özgürlüğü, sırf bunu yapabilme yeteneğinden kaynaklanır. Başkaca bir dayanağa ihtiyacı yoktur. Öte yandan, düşünen kişilerin düşüncelerini açıklaması, kendilerini yetiştiren topluma karşı ödevleridir.

Bence, dilekçemizin temelindeki ortak düşünce, şöyle özetlenebilir:

Son çeyrek yüzyılda, Türkiye'de silahlı kuvvetler birçok kere siyasete el koydu. Bu müdahaleler, zorunlu ve kaçınılmaz mıydı, değil miydi? Acaba bundan böyle de, yurdumuzda sürekli bir gel-git (med ve cezir) hareketi mi yaşanacak? Sivil iktidarlar ekonomik ve toplumsal sorunların üstesinden gelemeyecek, yaygın huzursuzluk şiddet hareketleri doğuracak, askerler genel güvenliği sağlamak için darbe yapıp başa geçecek, silâh gücüyle ortalık yatıştırılacak, bir süre sonra iç ve dış ~~baskı~~ ^{nedensiz} ~~lârla~~ kışlalarına çekilecekler, yeni bir anayasa yazılıp iktidar seçilmiş sivillere devr ~~ile~~ ^{ile} ~~edilecek~~. Sonra yine aynı şeyler olacak: faiz ve anapara taksitleriyle dış borçlar belimizi bükecek, ihracatımızı arttırmaya çalışacağız, hayat pahalılığının önü alınamayacak, ücretler yetmeyecek, toplumsal huzursuzluk başgösterecek, tekrar askerler gelecek ... ve bu kısır döngü böyle devam edecek.

Acaba, bizim kuşaklarımızın böyle bir yazgısı mı var? Bundan sonra, eski yıllarda küçümseyerek izlediğimiz Latin Amerika ülkeleri gibi mi yaşayacağız? Çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkmanın yolu, herhalde bu değildir. Bu çember bir yerinden kırılmaz mı? Hep küçük bir azınlık soyguncu kârlarla semirirken, kitleler ezilecek, acılar ve sıkıntılar mı çekecek?

Dilekçemizde göstermeye çalıştık ki, bu kısır döngüden ancak gerçek bir demokrasiye geçerek kurtulunabilir. Son çeyrek yüzyıldır başımıza gelenler, yeterince sağlam ve insan haklarına saygılı bir demokrasi kuramadığımız içindir. Bizler, Türkiye halkını ~~herşeye~~ ^{herşeye} lâayık görüyoruz. Şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, halka tanınan

başına gelenlere müstehak değil, çağdaş uygarlığın ^(bütün nimetlerine)

özgürlüklerin çokluğundan ileri gelmemiştir. Bu yanlış teşhise dayanan tedavi de,
elbette yanlış olmuştur. Bizim işimiz, düşünmek ve düşündüklerimizi, etkili ola-
bilecek insanlara söylemek. ~~Bunu yaptığımız için ödemeniz gereken bir bedel varsa,~~
~~onu da ödemeye hazırız. Deme~~ *Ödevimizi yaptığımız için rahat.*

Saygılarımla,

Mete Tunçay

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE YAYINLARI
TÜSTAV